

Obrtniki pridejo takoj!

Poklicite obrtno delovno organizacijo Montaža

Včasih se zgodi, da nujno potrebujemo popravilo vodovne napeljave, centralne kurjave, prezačevalnih naprav, strehe ali žleba pri hiši, pa ne vemo, kaj storiti.

Obrtna delovna organizacija Montaža, na Samovi ulici 12 za Bežigradom, je pravi naslov za ta popravila. Delajo vsak dan, od 6. jutri do poldneva, ob torkih pa tudi do štirih popoldne. Če jim boste zjutraj telefonirali dovolj zgodaj – na številko 313-169 – vas bodo obiskali še isti dan. Za kakovost svojega dela jamčijo dve leti.

– Skoda je le, – nas je opozoril vodja Obrtno delovne organizacije Montaža, Janez Kante, – da nas ljudje premalo pozna jo. Trudimo se, da vse storitve opravimo kar najbolj kvalitetno. Tudi material zanje je pri nas cenejši kot pri zasebnikih.

Obrtna delovna organizacija Montaža je letos praznovala 25-letnico. Iz majhne obrtnice s komaj petimi zaplošenimi, so danes zrastli 110 kvadratnih metrov veliki delovni prostori, skladišče in majhna pisarna. Režijska dela so skrčili na minimum. Od 40 zaposlenih jih je šest opravlja neprizvodna dela ostali pa so kleparji, vodovodni instalatorji, montirji centralne kurjave in drugi.

– Imamo precejšnje težave s pridobivanjem proizvodnih de-

lavcev, – je povedal tovarš Kante. – Ker samo tam majhna delovna organizacija, nismo mentorjev, ki bi v bodočem usmerjali učence srednjega usmerjenega izobraževanja. Trenutno združuje v naši delovni organizaciji svoje obvezno praktično delo pet učencev v gospodarstvu. Na letošnji razpis štipendij za devet učnih mest pa se ni prijavil nikdo. Še je čas za prijave in upam, da se bo vsaj po objavi tega članka oglašil kak bodoči štipendist.

Kam so izginili nadstreški?

Spomladi smo se v Ljubljani dogovorili, da bo Integral za vsako občino zagotovil po pet nadstreškov za postajališča mestnega potniškega prometa. Zelene nadstreške lahko Bežigradčani občudujemo samo v sosednjih občinah, saj so nam obljudjeni nadstreški izginali. Komunalna skupnost je sicer zabetnila temelje na postajališčih pri Ruskem carju, pri uporabovalnicu na Žalah in na Smartinski cesti, obljudljenih nadstrešnikov pa ni. Le kje so, se sprašujejo na komunalni skupnosti.

VIDA PETROVČIČ

All poleg popravil opravljajo tudi samostojna monterska dela?

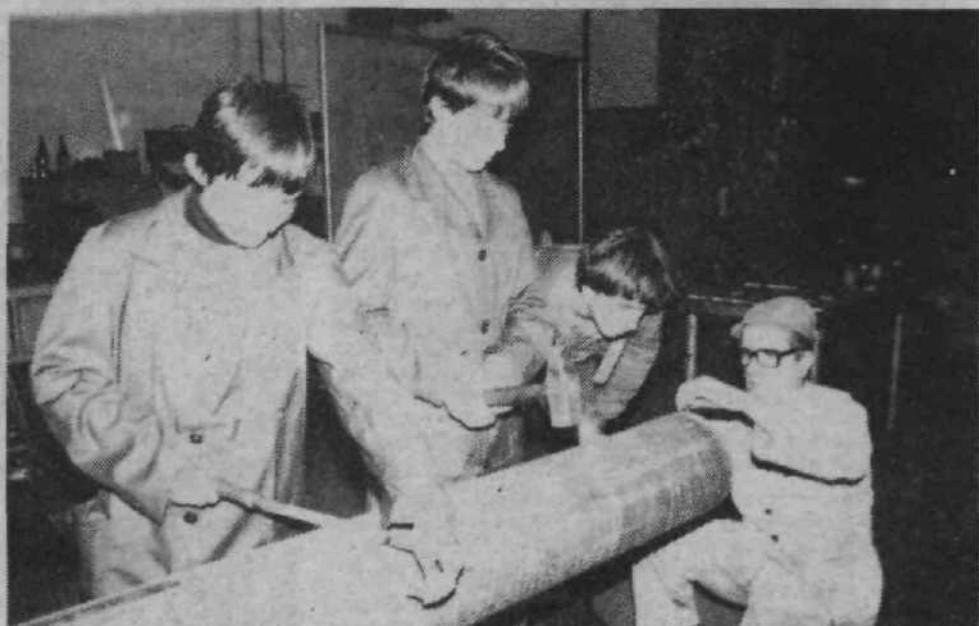
– Seveda. Poleg popravil tudi montiramo vodovodno napeljavo, centralno kurjavo, prezačevalne naprave in opravljamo kleparska dela na manjših gradbenih objektih. Sodelujemo z Gradbenim podjetjem Hrastnik, z delovno organizacijo Univerzal v Ljubljani, z Inštalacijami, IMP-jem in sarajevskim Energoinvestom.

Pohvalimo se lahko, da smo uspešno sodelovali pri izdaji prizidka k osnovni šoli Franceta Bevka, druge faze vzgojno varstvene enote Posavje na Slovenskej ulici in vrtca v Polju. Vsi ti objekti so bili zgrajeni s sredstvi, zbranimi z drugim samoprispevkom ljubljanskih občin.

Obrtna delovna organizacija Montaža kupuje reprodukcijski material za svoje delo kar na domačem trgu. Čeprav primanjkuje pocinkanih cevi, kositra in aluminijeve pločevine, so od januarja do konca septembra letos ustvarili kar 18 odstotkov več celotnega prihodka kot v enakem obdobju lani in 25 odstotkov več dohodka. Porabili pa so le za 13 odstotkov več sredstev kot lani kar pomeni, da so rentabilno poslovali.

Do leta 1985 nameravajo s svojim denarjem razširiti delavnice in zaposlit 21 novih delavcev v proizvodnji ter štipendirati 10 učencev v gospodarstvu.

VIDA PETROVČIČ

Učenci so bili delavci

Črnuški osnovnošolci so spoznavali proizvodnjo

TOZD Promet 9. in 10. novembra, ostali pa se bodo zvrstili še po ostalih TOZD na Črnučah do konca šolskega leta po že določenem vrstnem redu.

Prvi vti si so zelo ugodni. Eden izmed učencev je po končanem dvodnevnom delu povedal: »Ob tričetrt na šest smo se zbrali pred IMP Promet. Sprejeli nas je inštruktor v predstavah o vrsti poklicev, ki so splošno manj znani ali pa so že po tradiciji nepriljubljeni. Tudi predstavljanje poklicev s strani učiteljev in šolskih svetovalnih delavcev ni pomagalo, saj je bilo vse le preveč teoretično. Ugotovili so, da ne bo šlo brez neposredne povezave z združenim delom. Za sodelovanje so poprosili TOZD iz neposredne okolice: IMP Promet, IMP Dvigalo, IMKO, ELMA in ENERGOINVEST. Povsod so se strinjali, da morajo učenci od blizu videti, kaj se dela, kje in kako, če hočemo, da se bodo odločali za poklice, predvsem kovinske in nekatere elektro stroke, ki jih združeno delo potrebuje. Domenili so se, da bi bila najbolj primerna oblika proizvodnje delo za učence 7. in 8. razredov; delali naj bi dva dneva. Pripravili so samoupravne sporazume, ki določajo pravice, dolžnosti in odgovornosti tako šole kot posamezne TOZD. Vsaka TOZD je pripravila program dela učencem, ki zajema različna področja, od varnosti pri delu pa do prikaza različnih poklicev pač različno, glede na naravo dela v posamezni organizaciji. Učenci so bili že vnaprej seznanjeni z namenom proizvodnega dela in so tudi podpisali izjave o obveznostih v TOZD. Vsi učenci so že vnaprej pokazali veliko zanimanje za tako obliko poklicnega usmerjanja.

Prva skupina učencev je bila na proizvodnem delu v IMP

Ta dan sem se prvič srečal s tovarin in v njej preživel ves delovni čas od 6. do 14. ure. Dobil sem tudi malico. V rokah sem imel pravo orodje in stroje, s katerimi sem lahko sam ravnal, seveda ob prisotnosti inštruktorja. Na vsako moje vprašanje sem takoj dobil njev odgovor. Delo mi je bilo zelo všeč. Morda postanem valičec.

»Začetek je torej uspešen. Želimo si, da bi šlo tako tudi vnaprej. Šola si obeta, da bo letos manj težav z vključevanjem učencev v programe, ki izobražujejo za proizvodne poklice, zlasti kovinske. TOZD pa bo nudil štipendije in upajo, da si bodo s tem pridobile delavce iz Črnuškega okoliša in jih ne bo treba iskati drugje.

ELEKTRONIKA

Delta izvaja domače znanje

Delovna organizacija DELTA je na sejmu Elektronika 81 v Ljubljani prikazala tudi dosežke, ki so plod domačega razvoja na področju materialne opreme.

Strateški cilj domačega razvoja te delovne organizacije je zmanjšati odvisnost od uvoza in razviti ter proizvajati take podsklope računalniških sistemov, ki so zaradi svoje funkcionalnosti zanimivi za izvoz na razvito konvertibilno področje.

Na sejmu smo lahko videli družino kompatibilnih switching regulatorjev moči 250 W in majhnih dimenzijs. Te regulatorje proizvaja UNIS iz Svetijs. Zanje se zanimajo tudi iz tujine. Njihova prednost je v velikem izkoristku in v modularnosti. Zaradi enake tiskane ploščice za vse usmernike različnih napetosti se tudi pocenijo proizvodni stroški. Napravljeni so iz domačega re-promateriala.

Prikazali so tudi doma razvit in proizveden pomnilniški modul. Na enem modulu je celoten pomnilnik domače-

ga računalniškega sistema Delta. Za pomnilniške celice so koristili elemente iz Sovjetske zveze, ker takih doma nihče ne proizvaja.

Zanimiv je tudi domač zaslonski terminal. Zasnovo so ga po ergonomskih principih. Narejen je tako, da se ga enostavno vzdržuje. Za ohišje je orodje proizvedeno doma. Ohišje je izdelano iz negorljive plastike in tako, da so potrebovali čim manj drugih orodij, to je simetrično.

Tastatura je ločena, zaradi lažjega manevriranja s celo enoto. Za osnovo ima mikroprocesor. Če želimo dobiti dokument iz računalnika nam to tudi omogoča terminal, saj ima vhod za tiskalnik.

Ta terminal je tudi osnova domačega mikroracunalniškega sistema, ki ga je Delta prikazala na sejmu Interbiro 81 v Zagrebu. Ta mikroracunalniški sistem ima še dodatni mikroprocesor, večji pomnilnik in kontroler za gibke diske. Vse enote so razvite v Delti.

Videli smo lahko tudi vmesnik za priključitev dveh tiskalnikov za računalnike Delta. Z vmesnikom lahko priključimo tiskalnike katerekoli vrste (matrične, z bobnom, s trakom) na Delta. Istočasno sta lahko z enim vmesnikom priključena dva tiskalnika. Hitrost izpisa sistema se poveča zato, ker ima vmesnik vključen manjši vmesni ponilnik.

Za optimizacijo stroškov na telefonskih linijah pa je primeren statistični multipleks, ki je bil tudi prikazan. Namesto da bi koristili eno telefonsko linijo za vsak oddaljen terminal, nam ta naprava koncentriра več vhodnih kanalov na samo eno telefonsko linijo in potem podebeljuje obdelavo na oddaljenem mestu na terminal.

Najbolj zanimivo pa je bilo videti sistem Delta 400. Tu smo lahko podrobno videli, kaj vse je v sistemu domačega in se lahko prepričali, da z vlaganjem v lastni razvoj lahko tudi na tako zahtevenem področju, kot je računalništvo marsikaj dosežemo.

